

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως την οποία υπέβαλε το **Consiglio di Stato (Ιταλία)** στις 21 Απριλίου 2021 — **Reti Televisive Italiane SpA (RTI)** κατά **Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni — AGCOM**

(Υπόθεση C-255/21)

(2021/C 329/08)

Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική

Αιτούν δικαστήριο

Consiglio di Stato

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Ανααιρεσίουσα: Reti Televisive Italiane SpA (RTI)

Ανααιρεσίβλητη: Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni — AGCOM

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Για τους σκοπούς των ρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την απαγόρευση υπέρβασης του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων, δεδομένης της γενικής σημασίας που έχει στο δίκαιο της Ένωσης η έννοια του ομίλου ή της ενιαίας οικονομικής οντότητας, η οποία προκύπτει από πολυάριθμες πηγές του δικαίου του ανταγωνισμού (ιδίως, εν προκειμένω, από την αιτιολογική σκέψη 43 της οδηγίας 2018/1808/ΕΕ⁽¹⁾ και από τη νέα διατύπωση του άρθρου 23 της οδηγίας 2010/13/ΕΕ⁽²⁾ που εφαρμόζονται στη διαφορά της κύριας δίκης), υπό την επιφύλαξη της διαφοράς που υφίσταται στο ιταλικό δίκαιο μεταξύ των αδειών λειτουργίας που προβλέπονται στο άρθρο 5, παράγραφος 1, στοιχείο b, του νομοθετικού διατάγματος 177/[2005] για τους τηλεοπτικούς και για τους ραδιοφωνικούς οργανισμούς, συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης ερμηνεία του εθνικού δικαίου σχετικά με τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση, κατά την οποία συνάγεται από το άρθρο 1, παράγραφος 1, στοιχείο a, του ίδιου νομοθετικού διατάγματος 177/[2005], όπως τροποποιήθηκε και ισχύει πλέον από της 30ής Μαρτίου 2010 (για τη μεταφορά της οδηγίας 2007/65/ΕΚ⁽³⁾), ότι η διαδικασία σύγκλισης μεταξύ των διαφόρων μορφών επικοινωνίας (ηλεκτρονικές επικοινωνίες, εκδόσεις (περιλαμβανομένων των ψηφιακών εκδόσεων) και διαδικτυο, σε όλες του τις εφαρμογές) ισχύει κατά μείζονα λόγο για τους παρόχους τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών υπηρεσιών, ιδίως εάν αποτελούν μέρος ομίλων επιχειρήσεων που συνδέονται μεταξύ τους, και ότι η διαδικασία αυτή επιβάλλεται, γενικώς, με τις απορρέουσες εξ αυτού συνέπειες, όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 38, παράγραφος 6 του ως άνω νομοθετικού διατάγματος, με αποτέλεσμα ο ραδιοηλεκτρονικός οργανισμός να μπορεί να είναι ακόμη και ο όμιλος ως ενιαία οικονομική οντότητα ή αντιθέτως, σύμφωνα με τις προαναφερθείσες ενωσιακές αρχές, λόγω της αυτονομίας της απαγόρευσης υπέρβασης του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων σε σχέση με το γενικό δίκαιο ανταγωνισμού, είναι αδύνατο να αποδοθεί ιδιαίτερη σημασία — πριν από το έτος 2018 — σε ομίλους και στην προαναφερόμενη διαδικασία σύγκλισης καθώς και στη λεγόμενη διαμεσικότητα, λαμβάνοντας υπόψη, για τον υπολογισμό του δείκτη υπέρβασης του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων, μόνον τον μεμονωμένο ραδιοηλεκτρονικό οργανισμό, ακόμη και αν συνδέεται με όμιλο (τούτο δε διότι μνημονεύεται στην ενοποιημένη έκδοση του άρθρου 23 της οδηγίας 2010/13/ΕΕ, κατόπιν της έκδοσης της οδηγίας 2018/1808/ΕΕ);
- 2) Είναι δυνατόν, υπό το φως των προαναφερθεισών αρχών του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τους ομίλους και τις επιχειρήσεις ως οικονομική μονάδα, για τους σκοπούς της απαγόρευσης υπέρβασης του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και βάσει της διαδοχικής διατύπωσης του ως άνω άρθρου 23, υπό την επιφύλαξη της διαφοράς που υφίσταται μεταξύ των αδειών λειτουργίας, να συναχθεί και από τη σχετική με τον ανταγωνισμό ρύθμιση του [Ολοκληρωμένου Συστήματος Επικοινωνιών], που διαλαμβάνεται στο άρθρο 43 του νομοθετικού διατάγματος 177/[2005], η σημασία της έννοιας όμιλος «πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων» (ή κατά τον όρο του ανααιρεσείοντος: εκδοτικός όμιλος) προκειμένου να εξαιρεθούν τα ενδοομιλικά διαμεσικά προωθητικά μηνύματα από τα όρια του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων, κατά το άρθρο 38, παράγραφος 6, του νομοθετικού διατάγματος [177/2005] ή, αντιθέτως, η σημασία αυτή πρέπει να αποκλειστεί πριν το έτος 2018, λόγω της αυτονομίας του δικαίου ανταγωνισμού επί τηλεοπτικών ζητημάτων σε σχέση με τη ρύθμιση της υπέρβασης του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων;
- 3) Αναγνωρίζει η νέα διατύπωση του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', της οδηγίας 2010/13/ΕΕ αρχή προϋφιστάμενη στο δίκαιο ανταγωνισμού περί της σημασίας των ομίλων ή εισάγει νέα αρχή, και επομένως στην πρώτη περίπτωση περιγράφει μια νομική κατάσταση ήδη εγγενή στο δίκαιο της Ένωσης -τέτοιας φύσης ώστε, ειδικότερα, να καλύπτει την υπό εξέταση περίπτωση, προγενέστερη της νέας διατύπωσης, και να επηρεάζει τις ερμηνείες της [εθνικής ρυθμιστικής αρχής] επιβάλλοντάς της την αναγνώριση της έννοιας όμιλος «πάροχος υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων»-, ή, στη δεύτερη περίπτωση, αποκλείει την αναγνώριση της σημασίας των εταιρικών ομίλων για τις υποθέσεις που ανέκυψαν πριν από την εισαγωγή της καθότι δεν είναι εφαρμόστια *ratione temporis*, λόγω του νέου περιεχομένου της;

- 4) Εν πάση περιπτώσει και πέραν του συστήματος χορήγησης αδειών λειτουργίας που προβλέπεται στο άρθρο 5 του νομοθετικού διατάγματος 177/2005 και του νέου περιεχομένου του άρθρου 23 που εισήχθη το 2018, ακόμη δε και στην περίπτωση που ο νέος κανόνας δεν αναγνωρίζει προϋφιστάμενη αρχή αλλά εισάγει νέα αρχή, κατά τα ερωτηθέντα υπό στοιχείο γ', αποτελούν οι σχέσεις σύνδεσης ραδιοφωνίας-τηλεόρασης, εξεταζόμενες γενικώς στο δίκαιο του ανταγωνισμού, λόγω του γενικού και οριζόντιου χαρακτήρα των εννοιών της οικονομικής οντότητας και του ομίλου, το μέσο ερμηνείας των ορίων χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων, τα οποία εν πάση περιπτώσει ρυθμίζονται εμμέσως υπό το πρίσμα του ομίλου επιχειρήσεων (ή, ειδικότερα, υπό το πρίσμα των σχέσεων ελέγχου μεταξύ των επιχειρήσεων του ομίλου) και υπό το πρίσμα της λειτουργικής ενότητας των εν λόγω επιχειρήσεων, για την προώθηση των τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών προγραμμάτων εντός του ομίλου, ή, αντιθέτως, οι εν λόγω σχέσεις σύνδεσης δεν ασκούν επιρροή στο πλαίσιο των ορίων του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και, επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι τα κατά το άρθρο 23 (αρχική διατύπωση) «δικά του» προγράμματα, χαρακτηρίζονται κατ' αυτόν τον τρόπο στο μέτρο που ανήκουν στον ίδιο ραδιοτηλεοπτικό οργανισμό που τα προωθεί, και όχι στον εταιρικό όμιλο στο σύνολό του, καθόσον ο εν λόγω κανόνας είναι αυτοτελής διάταξη η οποία δεν επιτρέπει συστηματική ερμηνεία που να επεκτείνει την εφαρμογή του σε ομίλους νοούμενους ως ενιαία οικονομική οντότητα;
- 5) Τέλος, πρέπει το άρθρο 23, στην αρχική του διατύπωση, ακόμη και αν δεν ερμηνευθεί ως διάταξη που επιπίπτει στο δίκαιο ανταγωνισμού, να θεωρηθεί εν πάση περιπτώσει διάταξη παρέχουσα κίνητρα που περιγράφει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της προώθησης, η οποία είναι αποκλειστικώς ενημερωτική και δεν αποσκοπεί να πείσει κάποιον να αποκτήσει αγαθά και υπηρεσίες πέραν των προγραμμάτων που προωθούνται, και ως τέτοια, πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν επιπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων για τον χρόνο μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων, εφαρμοζόμενη, εντός του πλαισίου των επιχειρήσεων που ανήκουν στον ίδιο όμιλο, σε κάθε περίπτωση διαμεσικής ολοκληρωμένης προώθησης, ή πρέπει να θεωρηθεί κανόνας που εισάγει παρέκκλιση και εξαίρεση σε σχέση με τον υπολογισμό του χρόνου μετάδοσης διαφημιστικών μηνυμάτων και, ως τέτοιος κανόνας, πρέπει να ερμηνευθεί στενά;

- (¹) Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 2010/13/ΕΕ για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) ενόψει των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς (ΕΕ 2018, L 303, σ. 69)
- (²) Οδηγία 2010/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2010, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την παροχή υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων (οδηγία για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων) (ΕΕ 2010, L 95, σ. 1).
- (³) Οδηγία 2007/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, για την τροποποίηση της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ για το συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων (ΕΕ 2007, L 332, σ. 27)

Αίτηση προδικαστικής απόφασης την οποία υπέβαλε το Tribunal Supremo (Ισπανία) στις 23 Απριλίου 2021 — Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC) κατά Administración General del Estado, Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA), Asociación para el Desarrollo de la Propiedad Intelectual (ADEPI), Artistas, Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE), Artistas Intérpretes, Sociedad de Gestión (AISGE), Ventanilla Única Digital, Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA), Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) και Sociedad General de Autores y Editores (SGAE)

(Υπόθεση C-263/21)

(2021/C 329/09)

Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική

Αιτούν δικαστήριο

Tribunal Supremo

Διάδικοι στην υπόθεση της κύριας δίκης

Προσφεύγουσα: Asociación Multisectorial de Empresas de la Electrónica, las Tecnologías de la Información y la Comunicación, de las Telecomunicaciones y de los contenidos Digitales (AMETIC)

Καθών: Administración General del Estado, Entidad de Gestión de Derechos de los Productores Audiovisuales (EGEDA), Asociación para el Desarrollo de la Propiedad Intelectual (ADEPI), Artistas, Intérpretes o Ejecutantes, Sociedad de Gestión de España (AIE), Artistas Intérpretes, Sociedad de Gestión (AISGE), Ventanilla Única Digital, Derechos de Autor de Medios Audiovisuales (DAMA), Centro Español de Derechos Reprográficos (CEDRO), Asociación de Gestión de Derechos Intelectuales (AGEDI) και Sociedad General de Autores y Editores (SGAE)